

Det humanistiske fakultet

Notat

Til: Fakultetsstyret

Fra: Dekanatet

Notatdato: 29. februar 2024

Møtedato: 8. mars 2024

Saksbehandlere: karoliop, rasmusga

Type sak: orienteringssak

Strategiske satsinger - oppfølging etter styrevedtak 15.12.23

15. desember vedtok fakultetsstyret tildeling av midler til strategiske satsinger. Fire forskningsprosjekter fikk innvilget sine søknader, mens alle instituttene fikk tildelt midler til utdanningssatsinger. [Se vedtakssak i fakultetsstyret 15. desember](#). Vedtaket i desember var en oppfølging av [fakultetsstyrets vedtak om strategiske satsinger 9. juni 2023](#), om kunngjøring av midler til forskningssatsinger og utdanningssatsinger.

Totalt 100 millioner kroner over fem år er satt av til de strategiske satsingene.

Dette notatet er todelt, og vil først redegjøre for hvordan strategiske satsinger skal følges opp, deretter hvordan arbeidet med satsingene skal rapporteres om.

OPPFØLGING

1. Oppfølging av utdanningssatsingen

Etter vedtaket om tildeling av midler gjennomførte dekanatet i uke 5 og uke 6 dialogmøter med alle instituttene på bakgrunn av innstilling i fakultetsstyret om midler til utdanningssatsingen, tildelingsbrevene instituttene mottok i etterkant og justerte planer og budsjetter innsendt av instituttene. I dialogmøtene ble justerte budsjett og planer gjennomgått, hvordan instituttene ser sine tiltak opp mot identifiserte fellesområder, organisering internt, studentinvolvering, samhandlingsarenaer, støttefunksjoner, samt suksessfaktorer og risikoelementer.

1.2 Felles innsatsområder og avtalt ansvarsfordeling

Flere institutter fikk i dialogmøtene ansvar for å ta en ledende rolle i identifiserte fellesområder med støtte fra koordinator for utdanningssatsingen. Innsatsområdene vil også bli fulgt opp av fakultetsressurser og relevante støtteenheter. De felles innsatsområdene som har blitt identifisert i løpet av prosessen med utdanningssatsingen er som følger:

A) Planmessig mottak og tettere oppfølging av førsteårsstudentene

- ILN får koordinerende ansvar for dette området og skal initiere delingsarenaer.
- Studiestartskordinator på fakultetet kan også være en ressurs i dette arbeidet.
- Fakultetet arrangerer et seminar om førsteårssatsingen 4. april.

B) Systematisk bruk av læringsassistenter for å fremme læring og læringsmiljø

- IAKH får koordinerende ansvar for videreutvikling av ordningen og skal initiere delingsarenaer.
- Graciete Londrim og HF:Studio organiserer pedagogisk og teknisk opplæring for læringsassistenter på fakultetet og er viktig fakultetsressurser.
- LINK bidro til IAKHs utforsprosjekt om nytt læringsdesign med læringsassistenter integrert i begynneremnene i historie, samt holder i nettverk for læringsassistentordninger ved UiO og kan bidra med eksempler fra andre fakulteter.

C) Tiltak som tar sikte på å inkorporere digital kompetanse i utdanningene

- IAKH får koordinerende ansvar for studietilbud i digitale forskningsmetoder.
- Koordinator for HF digital («digitaliserings-satsingen») sørger for kompetansehevingstilbud for ansatte i samarbeid med instituttene, HUMIT, UB og HF:studio (se også vedlagte tiltaksplan for HF digital) .

D) Tiltak for å fremme grunnleggende akademiske ferdigheter

- IMK får koordinerende ansvar for dette området og skal initiere delingsarenaer.
- UB sitt prosjekt «Påmønstring» med fokus på å styrke førsteårsstudentenes mestring av studiehverdagen kan være en ressurs for instituttene ettersom prosjektet inkluderer skrivekurs, bibliotekskurs, kildesøk, referering, etc.

E) Tiltak som skal styrke studienes arbeidslivsrelevans

- Fakultetet tar en koordinerende rolle, med oppfølging av institutter og initiering av delingsarenaer. Dette er et omfattende område med mange spor, det er et tema fakultetet har jobbet med lenge og instituttene har meldt inn ønske om fakultetskoordinering og oppfølging.
- Fakultetet er i gang med å utarbeide retningslinjer for alumniorganisering på instituttene.
- Fakultetet vil løfte sak om praksis og mulighet for mer samordning og felles retningslinjer.
- Arbeidslivskoordinator er en viktig fakultetsressurs.

F) Utvikling og utprøving av nye undervisnings- og vurderingsformer (inkl. EVU- og mikroemner)

- IMK får koordinerende ansvar for dette området og skal initiere delingsarenaer.
- HF:studio og LINK er viktige ressurser for å støtte instituttene i dette arbeidet. De har allerede fått en gjennomgang av instituttene tiltak og vil komme tilbake med forslag til oppfølging.
- Fakultetet vil støtte institutter som ønsker å utvikle mikroemner og/eller EVU-tilbud.

G) Utvikling av studietilbud innen klima, miljø og bærekraft og kunstig intelligens

- IKOS får koordinerende ansvar for studietilbud om kunstig intelligens og det forventes at IMK er en særlig aktiv aktør i dette arbeidet på bakgrunn av innvilgning av forskningssatsingen HUMAIN.
- IFIKK får koordinerende ansvar for studietilbud om klima, miljø og bærekraft, sammen med IAKH og IKOS. Det forventes at forskningssatsingen OCEH spiller en viktig rolle.

1.3 Oppsummering av dialogmøtene

Økt rekruttering var et viktig tema for mange, og flere institutter planlegger nye studietilbud. Dekanetet minnet om at involvering av eksternt panel (vedlagt notat) som sikrer arbeidslivsrelevans og studentperspektiv er nødvendig før en eventuell opprettelse. Det må også gjøres en vurdering av potensielle konkurrenter og samarbeidspartnere, og om studietilbudet tiltrekker nye studentgrupper og ikke kun sprer eksisterende studentmasse tynnere utover. Opptakskrav og veien videre (kvalifisering til videre studier eller arbeidsliv) må også tas hensyn til. God forankring i fagmiljøet er viktig. Utvikling av nye studietilbud må komme nedenfra, men fakultetet kan støtte arbeidet, særlig ifbm. samarbeid utenfor HF.

De fleste instituttene trakk frem etablerte kanaler som programråd og undervisningsråd for oppfølging og organisering av tiltakene internt, og at lederteamet jobbet tett sammen. Noen institutter har organisert de ansatte i arbeidsgrupper. Flere institutter så på studentinvolvering som utfordrende, men trakk frem regelmessige møter med fagutvalg som viktige arenaer. Noen institutter jobber med å få fagutvalg opp å gå, mens andre allerede har aktive og involverte fagutvalg. Bruk av studentpaneler, allmøter og økt satsing på studentkommunikasjon er også planlagte tiltak for økt studentinvolvering.

Erfaringsutveksling var viktig for alle. Flere etterspurte konkrete møteplasser i HF-regi med tematiske seminarer og arrangementer relatert til fellestiltak, erfaringsdeling rett ut fra spesifikke prosjekter på instituttene og god kommunikasjon av satsingen innad og utad, videoer som en form for erfaringsdeling kan gjøre innhold mer tilgjengelig og god bruk av eksisterende møteplasser er viktig. Involvering av fagmiljøene ble gjentatte ganger løftet frem som nødvendig i satsingen. Ved spørsmål om behov for støtte ble HF:studio, UB og LINK nevnt, samt oppfølging fra fakultetet.

Ved risikovurdering ble det trukket frem at det å ikke få tiltak i gang tidlig nok, uklare mål og dårlig kommunikasjon var mulige risikoer. Dårlig utnyttelse av erfaringene man gjør seg, svak faglig forankring og involvering, eller at det blir for mye arbeid på for få ble også vurdert som en risiko for fremdriften. Langsiktighet og bærekraft i tiltakene utover satsingsperioden kan og bli en utfordring. Av suksessfaktorer ble godt involverte ansatte, systematisk arbeid, helhet og gode rutiner nevnt som viktig, samt at det er felles og målrettet handling på tvers av instituttene og god erfaringsdeling.

En viktig del av utdanningssatsingen er å legge til rette for erfaringsutveksling og dialog på tvers, at det etableres samhandlingsarenaer, kvalitetssikring av tiltakene og involvering av relevante samarbeidsaktører. Dette vil de ansvarlige instituttene og fakultetets koordinator for utdanningssatsingen sikre at blir ivarettatt. Utdanningssatsingen vil også være et hyppig tema i ledermøtene, slik som undervisningsledermøtet, instituttledermøtet og studieledermøtet. Dette vil være viktige fora for fakultetsledelsen, som sikrer oversikt over instituttene arbeid og løfting av tverrgående temaer, diskusjoner og utfordringer.

2. Oppfølging av forskningssatsingen

Det kom 12 søknader til fakultetets utlysning av midler til strategiske forskningssatsinger. Fakultetsstyret vedtok tildeling av midler til fire satsinger, med 9.25 mill. til hver. Det var mange gode søknader og mye godt arbeid har blitt lagt ned. Det har vært viktig for fakultetsledelsen å anerkjenne dette, og samtidig utforske mulighetene for at deler av de ulike satsingene kan realiseres på andre måter. Derfor ble prosjektledere og vertsinstitter for alle avslåtte søknader invitert til oppfølgingsmøter, og det ble gjennomført for sju av åtte søkere. Noe kan bringes videre på andre måter og til andre finansieringskilder, mens andre søknader var veldig innrettet mot denne spesifikke utlysningen og vil ikke ha noe videre liv.

Det har i tillegg vært avholdt oppstartsmøter med de fire innvilgede forskningssatsingene, for å gjennomgå reviderte budsjetter og planer. Det er viktig at satsingene kommer i gang med tilsetninger og aktiviteter så tidlig som mulig i femårsperioden. I møtene ble det også snakket om hva det vil si å være en strategisk satsing og hvilke forventninger fakultetet har til deltakelse og deling.

Dette er de fire forskningssatsingene:

- Eco-emotions: Affective Response to Environmental Change in and through Literature
- How do we understand machines that talk to us? Communication with Large Language Models
- HUMAIN: A humanities hub for the reimagination of AI
- Oslo Center for Environmental Humanities (OCEH)

Alle satsingene vil få egne nettsider i løpet av våren.

Oppfølgingen av de strategiske forskningssatsingene vil først og fremst foregå ved en årlig rapportering til fakultetet. I tillegg vil lederne for de fire satsingene kalles inn til felles møter for å dele erfaringer, utfordringer og løsninger med hverandre. Fakultetet vil også invitere satsingene til å dele kunnskap og erfaring med resten av fakultetet når det er relevant. Det kan f.eks. være i forbindelse med faglige arrangementer, nettverksmøter, eksterne utlysninger av prosjektmidler, høringer e.l.

3. Oppfølging av HF digital – tiltaksplan og igangsatte aktiviteter

Ett av de to tverrgående tematiske sporene i de strategiske satsingene er en digitaliseringsatsing, HF digital. HF digital inkluderer noen av utdanningstiltakene og av forskningssatsingene, men blir også konkretisert og fulgt opp gjennom en egen tiltaksplan. Tiltaksplanen er to-årig, men skal revideres hvert år. Tiltaksplanen følges opp av faglig leder, administrativ koordinator og koordineringsgruppe. Styret vil bli holdt orientert om planlagte og gjennomførte tiltak når det er relevant.

Vedlegg: Tiltaksplanen for digitalisering

4. Oppfølging av det grønne sporet

Det grønne sporet er det andre av de to tematiske sporene. Dette er dels ivaretatt gjennom to av forskningssatsingene, i tillegg til utvikling av grønne studietilbud. Det foreligger også en del forslag til tiltak fra en arbeidsgruppe, som en del av forarbeidet til de strategiske satsingene. Disse tiltakene og eventuelt andre, vil vurderes løpende som mulige årsplanstiltak.

5. Evaluering av prosessen med strategiske satsinger

Dekanatet planlegger en evaluering av prosessen frem til vedtak om det strategiske satsingene, i samarbeid med instituttene. Evalueringen planlegges våren 2024 og gjennomføres i løpet av året.

RAPPORTERING

1. Rapportering til fakultetsstyret

Fakultetsstyret har uttrykt ønske om å følge satsingene tett. Dekanaten foreslår å legge til rette for styrets oppfølging på følgende måte:

1.1 Dekanaten redegjør for arbeidet med strategiske satsinger

I stedet for å presentere omfattende rapporter for fakultetsstyret, vil dekanaten holde styret orientert om arbeidet med de strategiske satsingene. Dekanaten vil følge opp at planlagte tiltak gjennomføres og at budsjettene holdes, men vil i sine orienteringer til styret legge vekt på merverdien av de strategiske satsingene – hva får fakultetet til som vi ikke vil gjort uten satsingen og hva kan vi lære på tvers av organisasjonen?

Orienteringene til styret vil derfor først og fremst fokusere på konkrete tiltak og erfaringer. Årsrapporteringene vil i tillegg gi en kort status for arbeidet med satsingene.

1.2 Presentasjon av utdanningssatsinger

Dekanaten vil invitere hvert institutt på passende tidspunkter gjennom 5-årsperioden til fakultetsstyret for å presentere enkelttiltak fra utdanningssatsingen som de har kommet godt i gang med. Relevante tiltak kan for eksempel være tilknyttet fellessporene (a – g) identifisert ovenfor.

1.3 Presentasjon av forskningssatsinger

De fire forskningssatsingene vil etter hvert bli bedt om å presentere seg for fakultetsstyret, en og en, på passende tidspunkter gjennom 5-årsperioden. Her vil satsingene få anledning til å f.eks. presentere tiltak og aktiviteter, planer, organisering og resultater. Målet vil være å synliggjøre hva som kommer ut av de strategiske forskningssatsingene og dele erfaringer fra ulike måter å organisere forskning og aktivitet på.

2. Rapportering fra satsingene til fakultetsledelsen

2.1 Utdanningssatsingen

Dekanaten er opptatt av at utdanningssatsingen ligger tett opp mot revisjoner og endringer som også foregår i ordinær drift, og mange tiltak vil ligge i en gråsoner mellom regulær drift og prosjektarbeid. Derfor legges det ikke opp til en altfor detaljert og arbeidskrevende rapporteringsprosess. Det er hensiktsmessig at instituttene rapporterer om meraktivitet – altså hva instituttene klarer å få til av ekstra innsats med de tildelte midlene.

Dekanaten legger opp til en årlig kortfattet rapportering om meraktivitet knyttet til de syv fellessporene (a – g), samt om arbeid med nye studietilbud. Rapportering vil sammen med dialogmøter danne utgangspunkt for justering av kurs/endringer i prosjektplaner og omdisponering av midler (ved behov).

2.2 Forskningssatsingen

Det vil gjennomføres en årlig, men kort rapportering om de strategiske forskningssatsingene til fakultetet. Rapporten følges opp i de årlige styringsdialogmøtene med de relevante instituttene.

De årlige rapportene skal kort omtale de meste sentrale aktivitetene i rapporteringsperioden, prosjektets framdrift, samt avvik fra planlagt aktivitet/regnskap og endringsønsker med tanke på budsjettfordeling, og en beskrivelse av prosjektets ringvirkninger, for eksempel oppnådde resultater og hvordan disse har blitt formidlet eller utnyttet, hvordan prosjektet har bidratt til inkludering og involvering på tvers inkl. merverdi av samarbeid og virkninger og effekter for HF/UiO, fagmiljøene eller samfunnet.

Vedlegg

- Tiltaksplan HF digital 2024-25
- Notat om eksternt panel